

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Periculo successorum pare[n]tis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96119](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96119)

de periculo, de quo vidim? in l. 3. de decur. ff. ad mun. l. i. C. Di-
citur autem pater filio consentire, cum adoptaverit eum qui erat fa-
ctus de curia. Lucius, s. idem respondit, ad munici. C. Illud ta-
men quod licet pater obligetur pro filio ratione consensu, est ve-
ram reipub. non autem privatus personis, si eas in officio damni-
ficasset. l. i. ad mun. Item tamen est etiam in privatis, si recepit
a filio literas, & non contra dicit, sed literis receptis nihil dicit, nam
tunc videtur approbare contractum. l. si filius, la. i. ff. ad adha-
ced. in de. de procu. ubi est hodie casus in simili, sed in filio est ca-
sus in d. l. si filius. Item si filius est inhabilis ad officium, pater
non tenetur pro eo, s. de mune. & hono. l. ij. z. Lucius, s. idem res-
pondit, ad mun.

LEX II.

Am appellasse Appellare nominatio-
ne facta de filio est con-
sentire. h. d. z. not. gl. huius legis que est sup. verb. ostende.

LEX III.

Ibi qui Filius in potestate cum patre ad idem
munus vocari non debet, secus si sit
emancipatus.

LEX IIII.

In periculo Pater non tenetur pro f-
lio curatore creato, sed qui
cum nominavit, tenetur. hoc dicit.

De periculo successorum parentis. Rub. LXI.
LEX VNICA.

Filius qui incepit studere patre vivente, an eo defuncto de-
beat studere de bonis communibus.

De proprio. Quis dignitatis quest-
te filio per patre transit
ad heredem. h. d. C. Item lex facit ad q. si filius incepit
studere de voluntate patris, an mortuo patre debeat
proficere studium communibus expensis? Item an expense do-
ctoratus debeant fieri de communi. Item si filius desponsavit va-
rorem vivente patre, an expense nuptiarum debeant fieri de com-
muni. Facit ff. de mune. & hono. l. si filium, s. idem scripsit. De
quo dixi, plene, ff. de col. bo. l. j. s. nec castrens. hic non sunt alia.

ADDITIO.

ALEX. C. De hac questione vide per doct. Bald. in aut. ex tes-
tamento, z in l. si emancipari, C. de colla. per Dyn. in l. j. sed an
id ff. de col. bo. De secunda questione vide Bal. ubi propt. z Bar.
z Bald. in l. pen. ff. solu. marr. aliquid in l. filie, fa. her.

De mulieribus & in quo loco, &c. Rubr. LXII.
LEX VNICA.

Mulier quibus muneribus fungatur z quibus no, z de mate-
ria munerum.

Am que. Mulier in loco domicilii mariti su-
bit munera personalia. patrimonialia vero in loco in quo est patrimonium. hoc dicit,
Duisio per se patet, z etiam casus est clarus. Antea
quam ultra procedam, pro declaratione quero quare dicit si non
in vrb. Romana, &c. Glo. exponit dupliciter, z tunc primum, scilicet
cet. in vrb. Romana est tanta copia mulierum z hominum quod
non est necesse vocari ad munera mulieres aliunde venientes.
Item non tamen intel.igas quod mulier nupta Rome possit compelli
ad munera z honores in civitate originis proprie, quia per hoc
auocaretur a servitio viri, quod esse non debet, sicut nec liberta
nupta consensu patris debet operas per quas auocetur a servitio
viri, vt supra, de operis libertorum. l. liberte, z ff. de operis li-
bertorum. l. sicut. Item hoc premisso not. quod mulier potest vocari
ad honores z munera personalia. Secundo not. quod mulier su-
bit munera patrimonialia in loco patrimonii, Item not. quod
mulier sortitur fori viri, vt j. s. dig. l. mulieres s. z. op. ff. ad mu. l.
ea que. Sol. Ibi loquitur in desponsata hic in nupta, z id qd dicitur
in nupta, idem in vidua, vt ff. ad mun. l. filij, s. vidua. Item no. qd
s. dixi in desponsata, idem in ea que nupta est non de iure. l. si, s.
item respiciunt, ff. ad mun. Item in ea que nunquam habuit
virum, sive virgo, sive corrupta, vt l. pe. s. si, ff. ad mu. z hic, in j. gl.
Item autem mulier ex persona viri dicitur cuius, vel comitatus

sis, dixi plene in d. s. item respiciunt. Item op. mulier non vo-
cetur ad honores vel munera personalia, vt ff. de mun. z hoc l. i. s.
s. cor. pozalia. Glo. soluit, z ideo dicit, vt in ea, z j. d. can. His ergo
premissis quia hic fit mentio de muneribus, z honoribus, patri-
monialibus, z personalibus que imponuntur tam masculis qua
mulieribus, ideo materiam munerum hie tractemus, quorum di-
uisionem ponit glo. super rub. s. de exc. mu. ponit l. j. latus l. ve-
luntarie, s. de excu. tur. Bul. multo latius in l. neminem, s. de sac.
san. ecclie. Ego autem vltra omnes hic multa dicam, sciendum
est igitur qd munus dicitur tribus modis, ff. de ver. sign. l. munus
tribus, sed proprie munus dicitur qd necessario subimus lege, vel
mero imperio eius qui habet potestatem, vt l. munus proprie, ff.
de verb. sign. Et istud munus dividitur per Jurisconsultum in l.
fin. in prin. ff. de mu. z ho. quia munerum quedam sunt personalia
z quedam munera patrimonialia, quedam sunt mista. Munus pri-
mum membrum personalium, quedam habent honore annexum
z appellantur honores, vt hic in ter. quedam habent utilitatem
annexam, z appellantur foridida, vt l. forididorum, s. de exc. mu. z l.
mar. marum, quedam non habent, nec honorem, nec utilitatem, z
ista appellantur munera simplicia, vt hic in ter. z s. in multis ru.
Et circa primum scilicet de munere habente dignitate annexa, die
qd est hono. scilicet administratio republice cum dignitatis gra-
du, vt l. hono. ff. de mun. z ho. Item Sed quero qui prohibentur ha-
bere honores, Respon. quidam propter delictum vt infames de
iure, vel de facto, vt s. de infra. l. j. z de his qui non imple. ff. l. i. z s.
de decur. l. nec infames, s. de reis post. l. i. z j. de digni. l. i. C. Item
non potest concedi minoribus ista hono. cum administratione,
sed sine administratione bene potest concedi, vt s. de muner. z ho-
no. non conti. inter patrem, z filium. l. j. in fi. z ff. cod. l. ad rem, z
de excusa. mune. l. iterum decimum, in prin. z l. spurj, s. j. ff. de decur.
Item an possit concedi mulieribus, ter. hic videtur dicere qd sic, qua-
do dicit honores, In contrarium facit l. femme, de re. i. l. i. s. cor.
pozalia, ff. eo. Sed honores sine administratione, sine dubio con-
ceduntur mulieribus, vt l. i. mulieres, j. de dign. l. imperialis, C.
de nup. z ff. de sena. l. femine, honores vero cum administratione
non reperio in iure concedi mulieribus, nisi hodie de iure Lan. Ad-
barisse monialium. Item mulieribus que sunt ministræ fororum
tertij ordinis san. Francisci, Item mulieribus precellentibus, vt
in Reginis, z in Comitissis que quandoq; succedunt in comitatu
ex consuetudine, vel ex privilegio sibi dato. Non ob. s. de arb. l. si.
z hic in iij. glo. rita de facto videmus in regina Joanna Regina
Hierusalem, z Sicilie. Sed quero que dicantur ista munera que
habent dignitatem annexam. Et Bul. in d. l. neminem, ponit ex-
plum quando aliquis constituitur iudex quibus iudicibus de-
bemus honorem, vt l. j. ff. de in ius vocan. z ff. de iud. l. pare. l. i. s.
rum, z melius, s. quando pro. non est ne l. omnem honorem. Sed
certe ego video qd multa sunt officia, vbi nulla est iudicandi pote-
stas, tamen habent honorem, z dignitatem annexam, vt sunt illi
qui presunt cubiculo principis, vel agentes in rebus, z similes, de
quibus habes, j. lib. xij. Dico ergo quod illud officium habet ho-
nozem z dignitate annexam, quod sic reputatur in civitate, tan-
de potest esse quod idem officium alibi reputatur hono. z alibi
non, vt l. munerum, circa prin. ff. eo. nec requiritur quod habeat
potestatem iudicandi, sed solum sufficit quod sic reputetur in ci-
uitate, z sic videmus in ista terra, scilicet, in capitano ptiis Bul.
qui licet nullam habeat iurisdictionem, tamen reputatur, vbi ta-
men non apparet qualiter in civitate pro honore reputatur, viz
eo qd illud officium habet honorem z dignitatem annexam, quod
habet potestatem statue di per se vel cum socijs, vt videmus in de-
curionibus qui sunt in dignitate, vt s. de decur. l. iij. vel si ha-
ber potestatem iudicandi, vt l. cui muneris, ff. de mu. z ho. Item
aduertendum est qd isti honores non possunt iudici, nisi civibus, z
incolis, vt s. qui pro sua iurisd. l. j. z hic. Item vacatio simpli-
citer concessa non porrigitur ad munera ista que habent dignita-
tem annexam, vt d. l. cui muneris, z qd not. in l. vacuatis, s. de decu.
Item Sed quero an talis dignitas remaneat finito officio. Respon-
dit officium est teporale, no remaneat dignitas finito officio, vt l. i. s.
de exc. mu. nisi aliter sit lege expressum, z facit qd no. p. Item extra
de preb. in c. de multa. in fin. Item Tenio ad fm. z dico qd aliud est
munus qd habet in se vt litate annexa qd appellatur munus for-
didum, z istud est illud quod consistit in officijs vilibus, dicit Bul.
quorum multa nominatur in l. magistrum, s. de excu. mu. Tunc
clarius qd sicut illud est hono. qd reputatur hono. vt s. dixi, ita
est vile qd reputatur vile. Et pro hoc facit j. de sacre. z arca. l. hu-
milioribus, z ibi ideo potest esse qd id est officium alibi est vile z alibi
bi non, vt d. l. fin. in prin. Et potest esse qd idem officium respectu
caus dicitur vile, z non vile. Nam ego vidi multos valentes viros
queretes elemosinas p pauperibus, z no est vile respectu cause.
Facit s. de sacrosan. eccl. l. ad instructiones, z l. privilegia, ubi huma-
nitatis nostre, &c. Item Sed quero quibus possunt iudici ista munera
Barr. Secunda super Eod. 33 iij

ge vel statuto, tamen asse-
ratam penam, z ad ea in
quam plebeq; de quo dicitur
NES.
g. ver. in fam. l. veris, qd no-
nere in dignitate per dicitur
n. ver. infamis cum. z ad
gn. Et idem dicitur Rom.
pl. quod vbi cumque aliquis
fatu popularis, pater d-
solitatem quo ad communi-
erum committeret, pater
in suis maleficijs, ver. in
ubr. LVIII.
VNICA.
Pendente processu
minali non possit
Facit ff. de muneribus
O.
er Hoffi. z Jubeat
potens, eo tunc
i. ob rur, can. vbi
line moti sunt. Bal.
mani, ff. de his qui nocent
glor.
I.
el. ex qua no. quod confu-
unt eligi ad honores, tunc
z hanc l. vidi ex amittit
ctores fuerunt cofensus
qui fuerunt in matris
e de collegio, z promissio
Dicit qd non, vt bal.
O.
infamia an pena mortis sit
ff. lib. i. mo. nus p. p. de
videm s. quisquis in Lau-